

NORA GOAZ

IKASTOLEN
BATZARRA

ikastolenelkartea

- ¹ Orain arteko eztabaidan NONDIK GATOZen eta NON GAUDEn aztertu dugu. Oraingoan, NORA joan nahi dugun hausnartu, eztabaidatu eta zehaztu nahi dugu. Ikusmiran ditugun epeak 8-10 urtera begirakoak dira.
- ² Bestalde, egungo diagnostikoa jasotzen duen NON GAUDE txostenean kanpo-faktoreak diren bi atal aztertu ditugu baina NORA GOAZ honetan geure buruari begiratu nahi izan diogu eta kanpoko bi faktore horiek kontuan izan ditugun arren, ez dugu atal horietarako norabiderik eta erronkarik markatu. Beraz, txosten honek bederatzi atal izan beharrean zazpi ditu.
- ³ Hala ere, VII. Batzarrera begirako hausnarketa ez da gaurkoan abiatzen. 2020-2021 ikasturtean Euskal Hezkuntza Sistemak beharko lituzkeen ezaugarrien inguruan hausnartu eta adostu genuen eta BIHAR ENDEKALOGOIA sortu genuen. Hori da gure jomuga. Euskal Hezkuntza Sistemarako eta Euskal Herriko Ikastolen mugimendurako.

1. IKASTOLA-EREDUA

Ikastola ereduak da gure izaera eta identitatea biltzen dituen eta, ondorioz, berezi egiten gaituena.

Ikastola ereduak da beste sare eta eskaintzarengandik bereizten gaituena; gure identitatea eta izatea biltzen ditu Ikastola ereduak.

Publikotasun eredu ezberdin bat proposatzen dugu; kolektiboan, parte hartzean eta konpromisoan daukagu gakoak, hauek dira indartsu egiten gaituzten ezaugarriak.

Ikastolak herritik eta herrirako sortuak gara, eta horrek gidatzen du gure jarduna.

Ikastolen mugimendua kohesionatzea dugu helburu, atxikimendua sortzea eta gizarte eragile izatea, Euskal Herri euskaldunago, justuago eta feministago bat eraikitzeko.

Ikastoletako komunitate bakoitzak ikas-komunitate bat osatzen du, eta guztiok komunitate zabalago bat osotzen dugu. Euskal Herria ulertzeko, ikusteko eta bizitzeko modu bat. Anitzak gara eta izan nahi dugu, baina bada guztiak batzen gaituen zerbait; Euskal Herria ulertzeko modua.

Ikastolak Publiko-herritar ereduak sortu gara. Euskal gizartearen izaera parte-hartzailean eta kolektiboan oinarrituta, publikotasun eredu berria eraiki behar dugu, titulartasunari baino, publiko-herritar harremanari kasu egingo dion ereduak. Irabazi asmorik gabeko herri proiektuak gara, gizarte ekonomian kokatuak, hezkuntzaren arloan ongizate-estatuaren oinarritzko helburuekin bat egiten dugu, sistema publikoaren parte gara.

Familiek toki propioa dute ikastolako egunerokoan, ikastolako bizitzan; erabaki organoetan parte hartu eta erabakiak hartuz, seme-alaben hezkuntza ardurak partekatuz eta hezkuntza proiektua elkarrekin eraikiz. Azken finean, horrelakoa baita ikastolen izaera eta izatea.

Hezitzaile eta langileen, ikastolaren eta ikastola ereduaren bueltan ari diren profesional guztien parte-hartzea eta konpromisoa ezinbestekoa zaizkigu honetan. Komunitateko atal esanguratsua osatzen dugu guztiok, eta argi izan behar dugu zein den guzti honetan jokatzeko dugun rola eta zer den guregandik espero dena. Proiektuarekiko atxikimenduz harago, militantziaz harago, partekatzen dugun pertsona eredu bati begira lan egitea eskatzen zaigu. Kontziente izan behar dugu horrek gure eragin zuzena duela, euskal herritar ereduak ari garenean, gutaz ere hitz egiten ari baikara. Ikastola ereduak eta ikastola proiektuak bereziak dira, misio eta balore zehatzak dituzte eta horiekin bat egiten duten profesionalak kontratatu eta prestatu behar ditugu.

Egun ere, ohiko ezaugarri eta indarguneak esleitzen zaizkio ikastola sareari; euskararen lanketak (soziolinguistika, ekolinguistika, eleaniztasuna...) eta euskal kulturaren transmisioak eta sorkuntzak ikastolen ikur izaten jarraitzen dute.

Ikastola-ereduak gaurkotatzen osoa du bere oinarrian eta, eredu bizia izanda, baditu egungo beharretara egokitu beharreko zenbait elementu ere. Beraz, oinarrian ditugunak indartu eta balio berriak erantsi behar dizkiogu gure ereduari.

Nola egingo dugu?

1. Parte-hartzea

Ikastola proiektuak komunitateko kide ezberdinei ematen dizkien aukerak landu eta zabalduko ditugu norbanako atxikimendua garatzeko eta proiektua indartzeko. Hego Euskal Herrian (daukagun izaera juridiko kooperatiboa baliatuz) parte-hartze sozietarioa bultzatuko dugu eta, orohar, zazpi lurraldeetan parte-hartze komunitarioa.

2. Herrigintza

Hezkuntzako eragileekin, euskalgintzakoekin, gizarte eragileekin eta instituziona- lekin harremanak estutu eta aliantzak landuko ditugu herrialde guztietan. Euskalgin- tzarekin saretuko gara, eta Euskal Herriaren euskalduntzerako estrategiak partekatuko ditugu.

3. Ikastola-ereduaren balioak

Ikastola eredua osatzen duten balioen inguruko hausnarketa egingo dugu, gai hauekiko posizioa berrituko dugu eta Ikastolok eta Ikastolen Elkartek Ikastola-eredua osatzen duten balioen betetze-maila neurtzeko sistema eraikiko dugu.

- Euskalduntasuna
- Herrigintza
- Eraldaketa pedagogikoa
- Konpromiso eko-soziala
- Inklusioa eta aniztasuna
- Feminismoa

4. Ikastola-eredu gaurkotua

Diskurtso egituratu baten bidez jendarteratuko dugu ikastola-eredua. Kanporako nahiz barrurako lana egingo dugu. Balioan jarriko dugu Ikastola ereduak egiten duen ekarpena.

5. Autonomia

Ikastolok, sare berezitu gisa, gure autonomiari eusteko borondate irmoa daukagu eta autonomia hau defendatuko dugu.

6. Taldekotasuna

Ikastolen Elkarteko zein Ikastolako kide izatearen eta erantzukidetasunaren senti- menduak landu eta sustatuko ditugu, Ikastolak berezko dituen proiektu eta filosofiare- kin lerrotatuz eta hauek gauzatuz. Ikastolon mugimendua osatzen dugun komunita- tea gure balioen inguruan kohesionatu behar dugu eta mugimenduko kide izatearen harrotasuna indartu.

7. Garapen iraunkorra

Gure jardueretan garapen Iraunkorrerako Helburuak (GIHak) modu aktiboan sus- tatuko ditugu.

8. Parekidetasuna

Pertsonen arteko berdintasuna bermatu eta sustatuko dugu. Ikasleei tresnak eskainiko dizkiegu beren bizitza proiektua aukeratzeko askatasunetik eta aukera-aniztasunetik, genero-baldintzatzaile gabe. Parekidetasunak ikastolako eremu guztiak — ikasgelaren mailan, irakasleen prestakuntzaren mailan eta antolamendu eta gobernantza mailatan— zeharkatzen dituen zenbait gai nagusi jorratzen ditu. Horregatik, ikastoletan berdintasun planak sustatuko dira, ikasle guztiei berdintasunean bizitzen ikasteko aukera emateko. Helburua, ikastetxean, kirolean zein aisialdian eta familian, hezkidetzeta-balioetan oinarritutako inguruneak sortzen laguntzea izango da.

9. Laikotasuna

Sinesmen askatasuna bermatzeko, erlijioak, fede gisa, curriculumetik kanpora utziko ditugu, ez bada jakintzaren begirada zientifiko hutsez ekiteko.

10. Saretzea

Ikastolen arteko saretzea eta elkartasuna sustatzeko bide berriak arakatuko ditugu eta orain artekoen gaineko gogoeta egingo dugu. Ikasleen zein irakasleen arteko trukeak burutuko ditugu.

11. Nazioarteko ikusmira

Iturri ezberdinetatik edaten, errekonozimendua bilatzen eta antzeko errealitatea duten erakundeekin aliantzak sortuko ditugu.

12. Sormena

Ikastolak gizarteak eskatzen duenarekin lerrokatzeko sormena eta irakaskuntzaren etengabeko eraldaketa sustatuko ditugu: materialgintza, formazio planak... Joera demografikoak, sozioekonomikoak, kulturalak, administratiboak kontutan hartuz.

2. IKASTOLEN ELKARTEA

- ²⁸ Euskal Herriko Ikastolak Europar Kooperatiba Elkartearen 2009an sortu zen eta bere Estatutuek jasotzen bezala honako helburu hauekin sortu zen: bere bazkideen hezkuntza-proiektu komuna, IKASTOLA hezkuntza-proiektua, garatzea, bazkide bakoitzari bere berariazko hezkuntza-proiektua garatzen laguntzea, bere bazkideak talde moduan ordezkatzeko eta hezkuntza euskalduna bere bazkideen esparrutik harago ere sustatzea. Hau da, ikastolak batu eta kohesionatzeko helburuz, ikastola mugimendua indartu eta sartzeko eta baita kudeaketan eraginkortasuna irabazteko ere. Aurrerapauso estrategikoa izan zen bere momentuan, eta hasierako helburu horiei begira lanean jarraitu dugu eguneraino.
- ²⁹ Harlauza ilara amaigabea da; bata bestearen atzetik jarri eta pausoak ematen jarraitu dugu. Ez da bidea bukatu, baina iparra garbi daukagu.
- ³⁰ Hezkuntza mailako eragile sozial indartsua da Ikastolen Elkartearen, ikastola mugimendua. Euskal gizartean, euskalgintzan eta hezkuntzan garrantzia duen mugimendu soziala da gurea.
- ³¹ EHik ordezkatzeko dituen, batik bat, EAEko ikastolen interesak eta Seaskak eta NIEek egiten dute gauza bera Nafarroan eta Iparraldean. Ezinbestean elkar ezagutzen dugu eta elkar-lanean jarduten dugu, baina egiten dugunari era bateratuagoan ekiteko erronka daukagu.
- ³² Erronka transbertsalak identifikatu eta definitu behar ditugu eta guztiok partekatzen dugun estrategia batean oinarrituta aurre egingo diegu. Litekeena da erronka bakoitzaren aurrean era ezberdinetan jardutea batean zein bestean, erakundeak eta lan egiteko moduak ere ezberdinak diren heinean.
- ³³ Badira, baina, hiru erakundeek betetzen ditugun egitekoak eta horietan ere oinarri partekatuak ezarri behar ditugulakoan gaude: ikastolen izenean gobernu ezberdinekin negoziatzea, ikastolei eskaintzen zaien aholkularitza pedagogiko, laborala, juridiko eta finantzieroa eta abar.

34 ***Euskal Herriko ikastola guztientzat “aterpe” eta “erreferentziazkoa” den elkartea izatera eta Euskal Herri luze zabalean kokatzen diren 114 ikastolak pertenezia eta identifikazio mailan batzen dituen nazio egitura duen erakundea izatera GOAZ, eta horretarako urrats berriak egingo ditugu.***

Nola egingo dugu?

35 **1. Ikastolen Mugimendua**

Eragile gisa gure planteamendu ideologikoetan sakontzen lagunduko diguten hausnarketak bideratuko ditugu Ikastolekin, gure komunitatea kohesionatzeko eta ideologikoki indartzeko.

36 **2. Ekarpena jendartean**

Etengabe berrituko dugu hezkuntzarekiko gure posizionamendua eta jendartearekin partekatuko ditugu egiten ditugun hausnarketak. Mugimendu berezitua eta berritzailea garen neurrian, euskal jendartean eta hezkuntza-sisteman erreferentziazkoak izango diren planteamenduak landu eta garatuko ditugu:

- Hezkuntza Marko Orokorra
- Inklusio-markoa
- Hizkuntzen Trataera Integrala
- Euskal Kulturaren transmisioa

37 **3. Interlokuzioa**

Hiru administrazioekin harremanak eta solaskidetza modu koordinatuan eta ikuspegi orokorarekin gauzatuko ditugu.

38 ***Gobernantza demokratikotik antolatua. Hezkuntza komunitateko kide diren guztien erantzukizun partekatutik bideratua. Ikasle, familia nahiz langileen hezkuntza prozesuari dagozkion erabaki komunetan eta erantzukizunen banaketan oinarrituta jardutera GOAZ.***

Nola egingo dugu?

39 **1. Ikastolen Elkarteko erabakitze-organoak**

Ikastolen Elkarteko eta Elkartasun Kutxako erabakitze-organoen osaera, funtzioak eta funtzionamendua berraztertuko ditugu. Honetarako, Estatutuak eta Barne-arauak berraztertuko ditugu.

40 **2. Lidergo partekatua**

Ikastolen Elkarteko Zuzendaritza Taldea eta Artezkaritza Kontseilua ahaldundu egingo ditugu lidergo partekatu indartsu baterako (EHI-NIE-Seaska)

41 **3. Ikastolen jaiak**

Bost lurraldetan egiten ditugun IKASTOLEN JAien inguruko hausnarketa partekatua egingo dugu eta helburu komunak ezarriko ditugu.

42 **4. Elkartasun Kutxako Batzorde Teknikoa**

Elkartasun Kutxako Batzorde Teknikoa lurralde guztietako kidez osatuko dela bermatuko dugu.

Ikastolen autonomia bermatuko dugu. Tokian tokiko Ikastola bakoitzak bere proiektua eraginkortasunez garatu ahal izateko, Ikastola bakoitzari lanean ari den errealitatean eragiteko baliabide materialak ziurtatuko dizkiogu, eta gardentasunez eta autonomiaz giza baliabideak zein materialak kudeatzeko eskumena aitortzera GOAZ.

Nola egingo dugu?

1. Komunikazioa

Ditugun komunikazio-tresna ezberdinen hausnarketa egingo dugu bakoitzaren funtzioak, izaera eta helburuak zehazteko eta lurralde guztietarako baliagarriak izango diren tresnak sortu eta bultzatuko ditugu.

2. Elkartasuna

Elkartasuna da gure ereduaren ezaugarri garrantzitsuenetakoa eta bere adierazpenik garbiena Elkartasun Kutxa da. Zazpi lurraldeetan eta Elkartasun-printzipioetan oinarrituta, Ikastola-eredua garatzeko tresna gisa, sendotu egingo dugu eta Ikastolen Mugimendua osatzen dugun Ikastola guztiak eta bakoitza bizirik eta egonkor mantentzeko tresna gisa definituko dugu. Besteak beste, Elkartasun Kutxaren printzipioak eta diru iturriak berraztertuko ditugu.

3. Aholkularitza

Ikastolei aholkularitza pedagogikoa, laborala, juridikoa eta finantziarioa emango dizkiegu lurralde bakoitzaren egoera, legedia eta marko juridikoaren arabera.

4. Aitzindaritza

Ikastolen mugimendua aitzindari izan da ba maila pedagogikoan eta baita Euskal Herriko Hezkuntza Sistemaren planteamendu ideologikoetan ere. Datozen urteetan lidergo hori berrindartuko dugu maila pedagogikoan nahiz ideologikoan hezkuntza-sistema eraldatzeko proposamenak eginez.

3. LURRALDE TASUNA

48 Lurraldetasuna ikastolen mugimenduaren zutabe garrantzitsua izan da eta da. Naziotasuna ukatua duen herria izanik ere, Euskal Herrirako hezkuntza proiektua erai- kitzeko hautua egin genuen hasiera hasieratik. Etengabe urrats berriak egiten aritu gara; ez da beti erraza izan. Gure antolaketa ereduaren barruan ere Ikastolen Elkar- teak, NIEk, Seaskak zein ikastolek finantziario iturri eta esku-hartzeko aukera ezber- dinak ditugu. Lurralde ezberdinetan euskararen ofizialtasunaren errealtateak oso dira ezberdinak eta, ondorioz, administrazio ezberdinek ematen dioten trataeran dago gako nagusia. Guzti honetan ere ikastola mugimendua, ikastolen sarea, kohesionat- zeko aukera daukagula uste dugu.

49 Jardun eta gogoeta partekatuek eramango gaituzte estrategia partekatura eta honek Administrazio ezberdinen aurrean indartsuago izatera.

50 Gai izan gara gure arteko elkartasun mekanismoak sortu eta indartzeko (Elkartasun Ikastolak europar kooperatiba, esaterako), baina berriak ere asmatu beharko ditugu. Ez hori bakarrik; orain ditugun inguruan ere eztabaidatu beharko dugu eta etorkizu- nean izango ditugun proiektu estrategikoen mesedetan baliatu: ikastolen hedapena, Euskal Herrirako proiektuen sustapena... Horien bitartez bakoitza eta guztiak, ikastolak eta mugimendua, sendotzea dugu helburu, eta bideragarritasun perspektibatik egun baino sendoagoak izatea.

51 ***Ikastolen Elkartek Euskal Herria bere osotasunean landuko du. Dagokion lurralde bakoitzeko errealtatea kontuan izanik, osota- sun batetik abiatuko gara, errealtate guztien aniztasunari zentzu komuna emanaz. Euskal Herriaren lurralde osoari eragitera GOAZ.***

Nola egingo dugu?

52 **1. Erreferentziako Elkartea Ikastola guztientzat**

Ikastolen Elkartea zazpi lurraldeetan kokatzen diren Ikastola guztientzako errefe- rentziako Elkartea izan dadin, komunikazio estrategia bateratua landuko dugu, bai barrura zein kanpora begira. Ikastola irudiaren erabilera sustatuko dugu ditugun irudi ezberdinen gainetik.

53 **2. Lan eta erabakitze-marko nazionalak**

Lanerako eta erabakitzeko marko nazional berriak sortuko ditugu, eta Zuzenda- ritza Taldean nahiz Artezkaritza Kontseiluan nazio ikuspegia areagotzeko neurri zeha- tzak hartuko ditugu. Bestalde, lantalde nazionalak sortuko ditugu gai ezberdinak lan- tzeko.

54 **3. Lurraldetasuna**

Ikastolen Elkartean arituko diren langileak hautatzeko orduan, oso kontuan izango dugu lurralde ezberdinetako ikuspegia emango diguten langileak aukeratzea, bai Ikas- tolen Elkarteko langile zuzenen kasuan, eta baita langile partekatuen kasuan ere.

55 **4. Euskal Herriko Ikastolak Europar Kooperatiba Elkartearen Estatutuen inguruko hausnarketa**

Bereziki Ikastolen Elkarteari, NIEri eta Seaskari aitortzen zaizkien eskumenak bir- pentsatzeko eta lurraldetasun ikuspegi handiagoarekin egiteko bideak urratzeko.

56

5. Kanpo proiektzioa

Ikastolok dugun egitura sozietarioak (europar kooperatiba), ikastola eredia indartzeko baliagarria izateaz gain, ditugun muga administratiboen oztopoak gainditzea ahalbideratu du. Dugun egitura hori ez da ezaguna, baina ematen digun aukera baliatu beharko genuke gure herritik kanporako proiektziorako. Gainera, horrek lagundu dezake Europako testuinguruan dauden laguntzak eskuratzeko.

57

6. Egonkortasuna

Hego Euskal Herrian, ikastolen eskola mapa eta itunak negoziatzen jarraituko dugu sendotasun osoz, eta berdin jokatuko dugu Ipar Euskal Herrian, irakasle postuak lortzeko orduan.

58

Lerro bateko ikastolen biziraupena ziurtatzeko borondate irmoarekin jokatuko dugu.

59

Hego Euskal Herriko Ikastoletako langileen lan baldintzak negoziatzen jarraituko dugu, eta horien kudeaketarako aholkuak eta laguntza emango diegu ikastolei. Jaiotze tasaren beherakadaren ondorioz kinkan egon daitezkeen ikastoletako langileen lanpostuei eusteko politikak eta negoziazioak bideratuko ditugu.

60

Finantzazio publikoa areagotzeko, ikastoletako lehentasunak gauzatzeko behar diren baliabideak negoziatuko ditugu administrazioekin.

61

Bideragarritasun ekonomikorako aholkularitza ekonomiko-finantzarioa emango diegu ikastolei, eta finantza entitateekin akordio orokorrak bideratuko ditugu.

4. IKASTOLEN IRISMENA

⁶² Ikastolek herri eskola izaera izan dute sortzetik, eta egun ere mantentzen dute; sortu ginenetik zerbitzu publikoa eskaintzea izan dugu helburu, eta autoeraketan eta autokudeaketan oinarritutako eredu herritarra izan da gurea. Ikastola sareak eta ikastolek eskaintzen dituzten zerbitzuak hedatuz joan dira eta hein batean finkatu dira. Hala ere, horiek guztiak erabat kontsolidatzeko baliabideak eskuratzeko negoziazioan eta borrokan jarraituko dugu, ikastolek merezi duten aitortza, eta ez finantziario aldetik bakarrik, jaso arteko bidea urratzen jarraituko dugu. Bestalde, erronka berriak ere baditugu ate joka: doakotasunerantz bidea egiten jarraitzea, 0-2 eskaintza hedatzea eta finkatzea, Lanbide Heziketaren gaineko gogoeta egitea...

⁶³ Hezkuntza, euskalgintza eta herrigintza betidanik izan dira gure ardatz. Aliantza zaleak izan gara ikastolen mugimenduan; guztion arteko elkarlana eta indarrak metatzea ditugun helburu komun horiek erdiesteko estrategia eraginkorrena direla sinistuta gaude. Ohiko aliantzez gain, gizartearen errealitateari erantzun ahal izateko aliantza berriak ere eraikiko ditugu gizarte eragile ezberdinekin, hezkuntza proiektu komunitarioan urratsak egiteko edota egiten jarraitzeko.

⁶⁴ Gure ikastolak, gure komunitatea, gizartearen aniztasunaren isla izatea nahi dugu, eta horretarako lan egingo dugu. Etorri berriak diren familiak edota kanpoko jatorria duten familien afera eta ISEK maila baxua duten familien ikastolaratzearekin dugun egoera izan dugu eztabaidagai azken urteetan. Familia horiek ikastola eredu eta gure hezkuntza proiektua ezagutu ditzaten nahi dugu, eta askok eta askok ikastola proiektuarekin bat egin dezaten nahi dugu. Ikastola ereduak egiten duen ekarpena ezagutzea, hau da, duen balio erantsiaren kontzientzia hartzea behar dugu, horrela ulertuko baitute ikastola mugimenduaren izatea eta beharra.

⁶⁵ Etorkizunean, familia etorkinen kopurua hazi egingo da, eta jaiotzen diren haurrek kanpoko jatorria duten gurasoak izango dituzte portzentai handi batean. Familia horientzako ikastola ereduak erakargarri izatea nahi dugu eta, horretarako, doakotasunerantz bide bat jorratzen hastea ezinbestekoa da. Familia horiek ikastolaratuta, ikastola proiektuarekin lerrokatuta, lortuko baitugu haiek ere euskaran eta euskal kulturaren murgiltzea eta euskalduntasunarekiko atxikimendua lortzen joatea. Hau da, euskal herritar osoak hezteko. Erronka hau Ikastolena ere baden arren, gizarte osoaren erronka gisa definitzen dugu.

⁶⁶ Bestalde, ikastolek egun duten irismen maila handitzea dugu helburu, eta, ezinbestean, ikastola hezkuntzako proiektu soziala den heinean, kalean, komunitatean, duten presentzia, komunitateko kideekin duten harremana eta elkarlana landu behar dira, hau da, ikastola komunitatera zabaltzeko lan egin behar dugu eta benetan gure izaera eta izatea ezagutzera eman, Euskal Herri euskaldun eta anitza berrirudikatu nahi dugulako. Jakin badakigu, gaur gaurkoz, zailtasunak izan ditzakegula familia horiengana iristeko, eta eremu horretan badaukagu zeregina. Baditugu horretarako ere oso eraginkorrak diren egitasmoak; ikastolen jaiak. Ikastola ereduaren sozializazioarako tresna dira, funtzio komunak partekatzen dituzte eta lurraldetasunaren baitan egitura propioak dituzte. Jaiak batzen dituzten ezaugarri gehiago ere badira: auzolanean antolatzen dira, Euskal Kulturarentzako plaza dira, euskara aisian erabiltzeko aukerak sortzen dituzte eta abar.

Ikastolak Euskal herritar orori hezkuntza eskubidea bermatzera GOAZ. Bazterketarik gabea arrazoi ekonomiko, politiko edo sozialengatik, nahiz jatorriari edo sexuari lotutako edozein ezaugarriengatik.

Nola egingo dugu?

1. Aukera berdintasuna

Ikastolon Publikotasun-ereduari jarraiki, doakotasunerako bidea egingo dugu. Honetarako, administrazioen aurrean finantzazio nahikoa aldarrikatuko dugu. Doakotasun osoa lortu bitartean, kuotak mugatu egingo ditugu. Hego Euskal Herrian, Kooperatiba gisa bazkideei eskatzen diegun hasierako kapital-ekarpena gutxieneko kopuruetara jaitsiko dugu. Honekin batera, Ikastolak inor ez baztertzeke neurri zehatzak landuko ditugu: Beka-sistema propioak, kuota progresiboak...

2. Hedapena

Ikastola-proiektua Euskal Herri luze-zabalean hedatuko dugu. Euskal herritarrek Ikastola-ereduaren aldeko hautua egiten duten heinean, egun dauden Ikastola guztiak irekita mantenduko ditugu eta, Ikastolarik ez dagoen lur-eremuetan (eskualde, herrialde edo zonaldeetan), Ikastola berriak irekitzeko eta beste izaera bateko eskolak Ikastola bihurtzeko lan egingo dugu.

3. Eskaintza

Gure hezkuntza-eskaintza 0 urtetik 20 urtera bitartekoa izango da lurralde guztietan, eta bereziki Lanbide Heziketaren eskaintza areagotzeko bideak urratuko ditugu.

5. PERTSONAK ERDIGUNEAN

- 71 Euskal gizarteak egin duen apustu bat dira ikastolak; euskal herritar eredu jakin bat eta gizarte euskaldun bat eraikitzeke hezkuntza proiektua da berau.
- 72 Jakina da, herria edozein dela ere, hezkuntza eremu estrategikoa dela gizartearen garapenerako eta gizartekide izango diren horien hezkuntzarako.
- 73 Ikastoletan garbi daukagu zer nolako gizartea nahi dugun, eta horretarako zein ezaugarri lortzea eta garatzea nahi dugun hezten lagunduko diegun pertsonak
- 74 Ikastolen Hezkuntza Marko Orokorrean jasotzen dugu pertsona ereduaren kontzeptua. Ikastolan zer, nola eta zergatik egiten dugun zehazteko ezinbesteko iparra dugu berau. Gure egite eta esku-hartzearekin garatzen lagundu nahi dugun euskal herritarraren bereizgarrien eta ezaugarrien definizioak jasotzen ditu. Hala ere, argitu beharra dago ez garela esaten ari molde bereko pertsonak nahi ditugula, ez gara pertsonen aniztasuna eta aniztasun horren beharra ukatzen ari, bakoitzak beretik garatu ditzan nahi dugun bereizgarri eta ezaugarrietaz baizik.
- 75 Pertsona ereduaren bitartez, gure ekarpena egin nahi dugu gizarte honetan bizi diren eta biziko diren pertsona horiengan. Gainera, familiekin partekatzen dugu ikusmira hori, eta guztiok era aktiboan eta elkarrekin jarduten dugu horretan.
- 76 Pertsona eredu edota euskal herritar eredu da ikastola guztiok partekatzen dugun iparra. Komunitateko kide guztientzat erreferentzia izatea nahi dugun bereizgarrien eta ezaugarrien multzoa da eta, horrez gain, inguruko erakundeekin elkarlanean orduan ere guztiok presente izan beharreko zehaztapena. Horren ondotik garatuko baititugu gure hezkuntza proiektuak, harreman instituzionalak eta aliantzak. Ikasleei zein familiei ere pertsona ereduaren berri eman behar diegu, guztiok bat egin behar baitugu bertan jasotzen diren ezaugarriak garatzeko.
- 77 Ikastoletan garatzen lagundu nahi dugun euskal herritar ereduak bost bereizgarri jasotzen ditu: euskalduna, barne sendotasuna duena, erabakitzaile-ekintzailea, eraldatzailea eta kooperatiboa. Bereizgarri horiek 18 ezaugarritan zehazten dira bigarren pauso batean.

Hezkidetzan oinarritua. Pertsonen arteko berdintasuna bermatu eta sustatzera GOAZ. Ikasleei tresnak eskainiko dizkiegu beren bizitza proiektua aukeratzeko askatasunetik eta aukera aniztasunetik, genero-baldintzatzailearik gabe, besteak beste kultura, erlijio, gizarte-klase, egoera funtzional eta sexu orientazio bakoitzaren esparruetan.

Nola egingo dugu?

1. Pertsona-eredua

Ikasleak erdigunean jarriko dituen hezkuntza-eredua garatuko dugu, eta kooperatibitate pertsonak erdian jarriko dituen eredua sustatuko dugu, zeharkako konpentzietan eta giza prestakuntzan sakonduz.

2. Inklusio-markoa

Ikastolen Elkarteak landutako inklusio markoa erreferentziazkoa izango da Ikastola guztientzat, inklusioari modu egokian ekiteko tresna gisa. Eta gure ikasleei behar duten arreta ematen jarraitzeko figura berriak aldarrikatuko ditugu.

3. Formazioa

Langileen formazioan Prestakuntza eredu bera arakatuko dugu, hasierako prestakuntza diseinatu eta prestakuntza jarraituarekin, bizitza osorako prestakuntzarekin, osatu.

4. Zaintza

Ikastolek pertsonen eta inguruaren zaintzarekin etengabeko konpromisoa indartuko dugu, Ikastolen misioarekin eta irudiarekin lerrokatutako komunitate sendoak sortuz. Honekin batera, gure ikasleen eta langileen buru-osasuna zaintzeko figura berriak aldarrikatuko ditugu eta ekinbide berriak gauzatuko ditugu.

Ataleko oharrak

Lined area for notes with horizontal ruling lines.

6. HEZKUNTZA-PROIEKTUA

⁸³ Aurreko txostenetan aipatu dugu ez daukagula hezkuntza proiektu partekatu-rik, baina bide honetan elkarlanean hasita gaudela ere azpimarratu beharrekoa da. Gainera, aukera berri baten aurrean gaude; aipatu dugu ikastola guztiok partekatzen dugun pertsona eredu definitu dugula guztion artean, honek guztiari lur zoru komun bat jartzen dio zer egin behar dugun zehazteko, egiten dugun hori zertarako egiten dugun jakiteko eta nola egin behar dugun argitzeko. Hezkuntza markoan oinarritzen diren praktika pedagogikoen inguruan eztabaidatzeko aukera dugu, ikuspegi ezberdi- nak jaso eta erabakiak hartzeko. Jakina da ez dela bide laburra izango hainbat osagai komun garatu beharko baititugu edota gutxienik horien inguruan elkarrekin jardutera behartuta egongo baikara:

⁸⁴ • Curriculum proiektu ezberdinak arakatu beharko ditugu, eta guztiok erabaki beharko dugu Curriculum bateratu bat eraiki edota gaurkotu behar dugun (Euskal Curriculum)

⁸⁵ • Hizkuntza proiektuen (eredu bateratu batean oinarrituak) eta hauen garapenaren inguruan ere jardun beharko dugu.

⁸⁶ • Inklusio esparruan ere ikasleen bidelagun izateaz, hezkidetzaz, elkarbizitzaz, orien- tazioaz eta abarrez jardun beharko dugu; hau da, inklusioa modu bateratuan ulertzeko erronka daukagu.

⁸⁷ • Ikasmaterialen eskaintzaren eta erabilerearen inguruan ere hausnartu beharra daukagu. Ikasmaterialen sorkuntza zutabe eta erreferentzia nazionaletan oinarri- tuak izateaz, horien erabilera eta negozio ereduaz eta abar.

⁸⁸ • Digitalizazioaren inguruan ere hausnartu beharra daukagu. Jakin badakigu etor- kizuneko gizarte eredu digitala izango dela eta guk ere digitala eta globala den Euskal Herria, euskal gizarte, irudikatu behar dugula. Definitu dugun euskal herritar eredu mundu horretan biziko da, eta horretarako tresnak eta ezagu- tzak beharko ditu. Gure ustez, hiru eremutan gogoeta egitea eskatzen digu honek guztiak: ekosistema digital-teknologikoak (plataformak, hardwarea...), teknopeda- gogia (zertarako digitalizazioa hezkuntzan? Ikasmaterialak, tresnak, softwarea...) eta erabilera arduratsua (etikoa, osasuntsua eta neurtua).

⁸⁹ • Hezkuntza ez arautuaz, hau da, aisialdi eredu euskaldunaz jardutea ere eskatuko digu. Ezaugarriez eta eskaintzaz, Euskal Herriko toki ezberdinetako ikasle, familia eta profesionalak elkartzeaz, harremanetan eta elkarlanean jarduteaz eta abar.

⁹⁰ Lurralde ezberdinetako ikuspegiak eta profesionalen ezagutzak batu beharko ditugu hau guztia arakatu eta zehazteko, eta, ondotik, hainbat erabaki hartu beharko ditugu: garapen komunak egin beharko ditugu Euskal Curriculumaren eguneratze prozesuan, hizkuntza proiektuen baitan, ikasmaterial berrien sorkuntzan eta aisialdi eredu.

⁹¹ Aldi berean, ikastola bakoitzaren errealitate eta testuinguruaren baitan kokatu beharko gara eta horrek lehendabizi ikastolak hobeto ezagutzea, ikastoletatik gertuago egotea eta gure arteko harremana konfiantzazko giroan eraikitzea eskatzen digu. Ezin- bestekoa izango da ikastolen nahi eta beharrak ondo ezagutzea eta ikastolen ezauga- rri eta aukerak garbi edukitzea, ondoren, horien araberrako aholkularitza, akonpainam- endua, eta prestakuntza eskaini ahal izateko. Eztabaidatu beharko dugu ikastolen Elkar- teak berrikuntza eta hobekuntza helburu dituen egitasmo propio bat eraikitze- ko beharra baduen, ikastolek ideia honen inguruan zein pertzepzio duten eta benetan gauzatzeko aukerarik badagoen.

⁹² Euskal Herrirako hezkuntza proiektua eraikitzen jarraitu nahi dugu, urrats berriak egin nahi ditugu. Ikuspegi organizatiboan, ideologikoan zein pedagogikoan eragin beharko dugu eta horretarako jardun eta eztabaidatu beharko dugu. Horrekin guztiarekin ikastolen mugimendua sendotzeko eta kohesionatzeko helburuari heldu nahi diogu. Administratiboki banatuta bagaude ere, gure apustua hezkuntza sistema nazionalaren eraikuntzan aurrera egitea da.

⁹³ Ikastolen eta Ikastolen Elkartearen arteko harreman sakonagoak, esanguratsua goak, eraiki nahi ditugu. Ikastolak hobeto eta barrutik ezagutzeak, dituzten behar eta nahiak identifikatzea beharrezkoa da guretzat. Entzute ariketa zabala egitea eskatzen digu, ikastolek gure gertutasuna sentitu behar dute eta elkarrekiko konfiantza giro horrek jarduteko modu berriak ekarriko ditu. Hori guztia baliagarria izango zaigu Ikastolen Elkartearenegiteko garrantzitsu bat elkarrekin pentsatu eta diseinatzeko: zer nolako akonpainamendu ibilbideak beharko ditugun, nolako aholkularitza zerbitzua, zein prestakuntza eskainiko dugun, zer aisialdi eredu eskainiko dugun, eta baita Ikaselkarren bitartez zeintzuk material didaktiko eskainiko ditugun.

⁹⁴ ***Ikastolon hezkuntza-proiektua Euskal Curriculumetik eraikia izango da. Oso-osorik, bertatik bertara eraikitako curriculumean oinarrituko da. Konpetentzien garapenerako ikasgai zerrenda, metodologia eta kosmobisio propioarekin. Ebaluazio sistema hezitzailea eta hobekuntzara bideratua. Hezkuntza-proiektu eraldatzailea eta geurea eraikitzena GOAZ.***

Nola egingo dugu?

⁹⁵ **1. Euskal Curriculum**

Euskal curriculumean sakontzen eta berau eguneratzen egingo dugu lan. Honetarako, Estatuak ezartzen dizkiguten curriculumak aztertuko ditugu eta Euskal Curriculum lurralde osoan hedatzeko aukerak landuko ditugu.

⁹⁶ **2. Hezkuntza-proiektuak**

Hezkuntza proiektu euskaldun eta burujabea eraikitzeko oinarri eta euskarri komunak diseinatu eta zabalduko ditugu: Hezkuntza Marko Orokorra, ikasmateria, prestakuntza-aholkularitza... Transbertsalak diren gaiak lantzetik hasiko dugu euskarri komunaren eraikuntza.

⁹⁷ **3. Hezkuntza Marko Orokorra**

Hezkuntza Marko Orokorrean oinarritzen diren proiektuak garatuko ditugu Ikastola guztietan. Bakoitzaren berezitasunak aintzat hartuta, gure hezkuntza-proiektuek oinarritzko elementu komunak izango dituzte. Ikastolen Elkartek Hezkuntza Marko Orokorrean ezarpenean eta honen ondoriozko tokian tokiko egokitzapenetan aholkularitza pertsonalizatua eskainiko die Ikastolei. Ikastolen Elkartea, Ikastola bakoitzaren bidelagun izango da ezarpenean.

⁹⁸ **4. Ikasmaterialgintza**

Ikastolen Elkartek, Ikaselkarren bidez, Ikastolon beharrak asetuko dituen ikasmateria sortuko du. Ikasmateria honek lurraldetasunean oinarritutako zutabeak eta erreferentziak izango ditu, irakasleak ahalduzko bide emango du eta erabiltzaileen zati ekonomikoki jasangarria izango da. Honetarako, ikasmaterialgintzaren inguruko hausnarketa egingo dugu.

5. Digitalizazioa

Gure ikasmaterialen eta planteamendu pedagogikoen digitalizazioaren inguruko hausnarketa egingo dugu. Digitalizazioa neurtua, kontrolatua eta mugatua izan behar da. Honekin batera, burujabetza teknologikoa helburu izanda, egon daitezkeen aukerak aztertuko ditugu.

6. Formazioa-aholkularitza

Ikastoletako irakasleak ahaldunduta eta eguneratuta egoteko baliabideak eskainiko ditugu. Irakasleen formazioan jauzi bat eman behar dugu. Ikastoletako irakasleen hasierako formazio-plan orokorra eta gerokoa diseinatu eta bateratuko ditugu, tokian tokiko zehaztasunak txertatuz, ahal den neurrian. Zehar-lerroetako formazioa indartuko dugu.

7. Hezkuntza ez formala

Aisialdiko gure eskaintza gure Hezkuntza Marko Orokorrarekin koherentzian garatuko dugu, eta Zirimolaren eredu ahalik eta Ikastola gehienetara hedatuko dugu.

Euskal Herrira etortzen direnen jatorrizko izaera errespetatuta, euskal herritar izateko baliabideak eskainiko dizkiegu, eta, aldi berean, euren ekarpenak aberastasun gisa ulertuko ditugu. Jatorri askotariko ikasleak modu orekatuan ikastolaratzera GOAZ, euren beharrak erdigunean jarrita.

Nola egingo dugu?

1. Harrera-protokoloa

Egun, zenbait Ikastolatan lantzen ari den harrera-protokoloa baloratu, egokitu eta hedatu egingo dugu.

2. Harrera-plana

Egun, zenbait Ikastolatan lantzen ari den harrera-plana baloratu, egokitu eta hedatu egingo dugu.

3. Murgiltzea

Martxan jarri ditugun murgiltze-gelen inguruko balorazioa eta egokitzapena egingo ditugu baliagarriak izan daitezen Ikastolentzat.

7. EUSKARA ETA EUSKAL KULTURA

¹⁰⁶ Euskararen erabileran geldotze fase bat bizi dugula diote hainbat adituk; egoera horri buelta emateko beharra eta nahia dugu ikastoletan. Euskalgintzarekin aliantzak egiteak, murgiltze eredua hedatzeak, hizkuntz proiektuak garatzeaketa ikastola ereduaren gaurkotzeak eragin zuzena izango dute guzti horretan.

¹⁰⁷ Biziberritze edota indarberritze fase batera jauzi egin nahi dugu hezkuntza arautuan nahiz aisian eraginez eta aukera berriak eskainiz. Murgiltze ereduaren ikasten duten ikasle kopurua gehitzeko erronka daukagu, hizkuntza erabileran eragitekoa, hizkuntzaren ezagutzan sakontzekoa, aisialdi euskaldunago bat eraikitzekoa... Lurraldearen baitan egoera ezberdina bada ere, kasu guztietan aipatutako eremu bakoitzean badaukagu non jardun.

¹⁰⁸ Bizi garen mundu globalizatu honetan, euskal kulturak adierazpide guztietan bere tokia izatea nahi dugu. Euskaldun orok euskararekiko atxikimendua garatzea dugu helburu, honela bere hizkuntza erabilera hautuan eta kultur ekoizpen zein kontsumoan eragitea lortuko dugula sinistuta baikau. Aisialdian eta hezkuntza formalean abiatutako eta abiatu beharko diren egitasmo eta saiakera guztiek hizkuntzaren erabilera naturalizatzen lagundu beharko dute, euskaraz jardutean eroso sentitzen diren euskaldunak gero eta gehiago izan daitezen eta, oro har, euskal hiztun osoak gero eta gehiago izan daitezen.

¹⁰⁹ Hori guztia ez dugu bakarrik egingo; aliantzak behar ditugu horretarako. Aliatu gertukoak eta ikusmira hori partekatzen lehenak familiek izan behar dute. Familien proaktibotasuna bilatu behar dugu, beraiek ere eragile bihurtu behar ditugu eta horretarako sentsibilitatea, estrategiak eta laguntza beharko dituzte. Ikastolak eta familiek ikuspegi partekatua izatea da lehen urratsa, hala ere, ikastolatik eta etxetik ateratzen garenean bizi dugunak ere eragin zuzena du. Hori dela eta, hizkuntz politika berriak behar ditugu, euskarari dagokion tokia eskainiko dioten arau, betebeharrak eta legediak behar ditugu. Euskarak kaleak, mundu digitala eta harremanak berrreskuratzeko premia dugu eta horretarako aliantza estrategikoak eraiki eta bilatuko ditugu.

¹¹⁰ Euskal Herria gero eta anitzagoa den honetan badugu zaharra bezain berria den erronka bat: familia etorri berrien afera, alegia. Euskaldunon erronka da beraien barnean gure hizkuntza eta gure kultura ezagutu eta bizitzeko nahia piztea. Euskarak eta euskalkulturak tokia badute, gehienok gure sentitzen dugulako izango da eta bakoitzak dakarrenarekin batera, Euskara eta Euskal kulturari leku egiten jakin dugulako. Norbere izaeran, norbere kultur errepertorioan, euskal izateak tokia egiten duen heinean lortuko dugu Euskara eta euskal kultura ere guztiona izatea.

¹¹¹ Tarte hau amaitzeko irakasleak ere izan behar ditugu hizpide, irakasleak eta haien hizkuntz gaitasun maila. Irakasleak dira ikasleen eta familien aurrean eredu, erreferente esanguratsu, eta hori argi izan beharreko gakoak da. Familien proaktibotasunarekin batera, hizkuntzarekiko irakasleen atxikimendua, konpromisoa, da landu beharrekoa. Pertsona ereduaren euskalduna bereizgarrian jasotzen direnak gure egitea behar dugu, guk izan behar dugu horretan eredugarri.

Euskara eta euskal kultura ardatz izango ditugu. Benetako murgiltze eredu gaiztatuak, oraingo Hizkuntza-ereduek ezartzen dituzten desberdintasunak eta euskararen ez ofizialtasunak dakartzan oztopoak gaindituta. Ikasle guztiei bermatuko diegu euskaraz osotasunean bizi ahal izateko maila, duten abiapuntua dutela, eta bizi diren errealitate soziolinguistikoan bizi direla.

Nola egingo dugu?

1. Euskal kultura

Euskal Kulturaren transmisiorako planteamendu pedagogiko zehatza landuko dugu, Ikastola guztiek bermatu dezaten euskararen eta euskal kulturaren transmisio egokia.

Euskararen eta euskal kulturaren transmisioa ardatz izango duen estrategia ideologiko-pedagogikoa garatuko dugu.

Euskal Kulturaren sorkuntza sustatzeko proiektuak bideratuko ditugu Ikastoletan.

2. Aisialdia

Aisialdiko gure eskaintza areagotu egin behar dugu. Eskaintza zabaldu eta hartzaileak ugaitu.

3. Euskararekiko konpromisoa

Curriculumean soziolinguistikako unitate didaktikoak sortuko ditugu ikasleen euskararekiko eta euskal kulturarekiko konpromisoa sendotzeko.

Ikastoletako eta Ikastolen Elkarteko profesionalei soziolinguistikako formazioa emango diegu euskararekiko eta euskal kulturarekiko konpromisoa indartzeko. Honekin batera, gure profesionalen euskara maila puntakoa izan dadin baliabideak eskainiko ditugu Leizaur euskaltegiaren bidez.

4. Hizkuntza Proiektua

Ikastola guztietan garatuko da parametro adostuetan oinarritutako Hizkuntza Proiektua.

5. Pertsona-eredua

Hezkuntza Marko Orokorrean finkatutako pertsona-ereduan jasotako euskalduna gure bereizgarri nagusia izango da, eta hori erdiesteko estrategiak landu eta partekatuko ditugu Ikastola guztietan.

**NORA
GOAZ**
IKASTOLEN
BATZARRA

ikastolenelkartea